

Souhrnná teritoriální informace:

Maroko

Velvyslanectví ČR v Rabatu 19. 5. 2022 11:59

Základní shrnutí pro obecnou představu o zemi tedy: kdo má výkonnou moc a ve stručnosti popis státního zřízení, zákonodárství (stručně), ekonomika a příležitosti pro české firmy, případně problémy při vstupu na trh, pokud jsou. Pokud je specifická kultura podnikání tak maximálně ve dvou větách popsat. Přidat výhled do budoucna.

Základní údaje	
Hlavní město	Rabat
Počet obyvatel	37,80 mil.
Jazyk	arabština
Náboženství	islám (99 %)
Státní zřízení	konstituční monarchie
Hlava státu	Mohammed VI.
Hlava vlády	Aziz Akhanouch
Název měny	marocký dirham
Cestování	
Časový posun	o hodin (v létě -1)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	JUDr. Ladislav Škeřík
Ekonomický úsek	Mgr. Jan Hladík
Konzulární úsek	Mgr. Micheal Brtnický Ph.D
CzechTrade	Ing. Tamer El Sibai
Czechinvest	ne
Ekonomika	2021
Nominální HDP (mld. USD)	132,6
Hospodářský růst (%)	6
Inflace (%)	1,4
Nezaměstnanost (%)	12,3

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Marocké království je jedním ze tří království na africkém kontinentě. V roce 2011, kdy v arabských zemích probíhalo tzv. Arabské jaro, byla intenzita protestů ve srovnání s ostatními magrebskými zeměmi o poznání nižší. Důsledkem bylo přijetí nové ústavy, kde je uvedeno, že Maroko je „konstituční, demokratickou, parlamentní a sociální monarchií“. Sociální rozměr byl v roce 2021 umocněn zavedením všeobecného sociálního zabezpečení (CNSS) pro občany Maroka bez výjimky. Volby do obou komor parlamentu jsou přímé a probíhají v případě horní komory každých 6 let a v případě dolní komory každých 5 let. Volby do dolní komory se konaly podzim roku 2021. Novou vládnoucí stranou se stala RNI (Rassemblement national des indépendants). V Maroku funguje pluralitní politický systém.

Maroko bylo první africkou zemí, kde začalo očkování obyvatelstva proti nemoci Covid-19. V roce 2019 administrativa dnes již bývalého amerického prezidenta Donalda Trumpa uznala svrchovanost Marockého království nad územím Západní Sahary a označilo toto území za integrální součást Maroka. V souvislosti s tím pak Maroko normalizovalo vztahy s Izraelem a přidalo se tak dalším zemím MENA, které podepsaly Abrahamovské dohody. Běžní populace samozřejmě vítá vstřícný krok ze strany USA, na druhou stranu se část obyvatelstva vymezuje proti uznání Izraele a navázání diplomatických vztahů. Významnou vnitropolitickou událostí pak bylo oznámení krále o spuštění všeobecného sociálního zabezpečení. Vítězem voleb se tak stane nejspíše strana, která dokáže správně uchopit tyto nosná témata a občanům Maroka představit jejich výhody.

1.2 Zahraniční politika země

Zahraniční vztahy jsou neopomenutelnou součástí strategie hospodářského a sociálního rozvoje Maroka. Důkazem o zahraničním vlivu jsou mnohé rozvojové projekty, půjčky, investice a dohody o volném obchodu, které má Maroko uzavírat s mnoha zeměmi nejen v regionu severní Afriky. Dohody o volném obchodu zahrnují evropsko-středomořskou dohodu o zóně volného obchodu s Evropskou unií, dále například arabská zóna volného obchodu s Egyptem, Jordánskem a Tuniskem nebo také dohoda o volném obchodu s USA.

Příkladem zahraniční spolupráce jsou úvěrové smlouvy s mezinárodními bankami sjednané v době světové pandemie Covid-19. Během pandemie byly uzavřeny smlouvy o úvěrech s Evropskou investiční bankou, s Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj a další.

Maroko má historicky silné vazby s evropským kontinentem. Novodobé dějiny Maroka započaly získáním nezávislosti v roce 1956. V předcházejícím období bylo Maroko rozděleno na francouzský a španělský protektorát. Obě tyto země zůstávají i nadále významnými politickými partnery Maroka a jsou zároveň také jeho největšími obchodními partnery. Francouzština je stále běžně používána v úředním styku a během obchodních jednání. Ve Francii se také nachází největší marocká diaspora přesahující jeden milion občanů a rezidentů.

V rámci politiky se svými sousedy se Maroko často vymezuje proti Alžírsku. Jádrem sporu je podpora Alžírsku poskytovaná frontě Polisario. Hnutí Polisario usiluje o autonomii teritoria Západní Sahary (bývalá španělská kolonie), kde jednostranně vyhlásilo Saharskou arabskou demokratickou republiku. Marocké království tento region považuje za své teritorium. OSN uvádí území jako nesamosprávné a neuznává nad ním ani marockou suverenitu, ani suverenitu Saharské arabské demokratické republiky. Vztahy se soudní Mauretánií jsou dlouhodobě bezproblémové. Poslední zemí, se kterou Maroko sdílí pozemní hranici skrze enklávy Ceuta a Melilla na severu země, je Španělsko. Maroko se Španělskem dlouhodobě spolupracuje v boji proti nelegální migraci. Oblastí sporu jsou již zmíněné enklávy, jejichž území si Maroko dlouhodobě nárokuje.

Blízkým spojencem Maroka jsou Spojené státy americké. Maroko bylo první zemí, které mezinárodně uznalo Spojené státy již v roce 1786. Maroko je též dlouhodobým spojencem Spojených států v boji proti terorismu. V nedávné době došlo k významnému prohloubení vzájemných vztahů. V prohlášení z konce roku 2020 administrativa Spojených států uvedla, že USA uznávají marockou svrchovanost na celém území Západní Sahary a vyjádřil tak plnou podporu marockému návrhu na autonomii tohoto území pod správou Marockého království. Tento koncept označila za jediné spravedlivé a realistické řešení sporu týkajícího se sporného území. Maroko je jednou z pěti arabských zemí, které normalizovaly v nedávné době své vztahy se státem Izrael, a to právě za asistence Spojených států. V nedávné době probíhala mezi Marokem a Izraelem řada jednání o možnostech prohloubení obchodní spolupráce. V plánu bylo též zřízení přímých leteckých spojů mezi oběma zeměmi. Důležitým partnerem v mnoha oblastech zůstává také Evropská unie. Kromě obchodu, Maroko s EU spolupracuje v další řadě oblastí

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel Maroko v současné době činí 37,80 mil. lidí. Ve srovnání s minulým rokem populace vzrostla o 1,18 %. Hustota zalidnění činí 73 obyvatel na 1 km². Tento údaj řadí Maroko na 123. příčku na světě. Téměř 63% populace žije ve městech.

Nejvyšší hustotu zalidnění zaujímá severozápadní část Maroko, kde panuje téměř středomořské klima. V jihovýchodní části Maroka se nachází poušť Sahara. Podíl ekonomicky činného obyvatelstva v roce 2020 činil 13,58 mil., tj. 37,6% celkové populace. Maroko je zemí s velmi mladou populací. Téměř polovinu populace činí obyvatelstvo mladší třiceti let. Průměrná délka života v roce 2015 činila 76,2 let.

Národnostní složení v Maroku je z 99% tvořeno obyvatelstvem arabsko-berberského původu. Odhaduje se, že až 25% obyvatelstva hovoří berbersky. Obyvatelstvo evropského původu, především Francouzi, tvoří 1%. Historicky byla v Maroku významná též židovská diaspora, která se se vznikem států Izrael v roce 1946 zúžila na současných 2500 obyvatel.

Převládajícím náboženstvím je Islám. Hlásí se k němu 99% obyvatelstva. Křesťanství je rozšířené především mezi obyvateli, kteří do Maroka přicházejí ze subsaharské Afriky.

Marocké království má dva oficiální jazyky. Jsou jimi arabština a berberština. V úředním styku, obchodě a diplomacii je hojně využívána francouzština.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Marocká ekonomika v posledních deseti letech doznala významných změn. Hospodářství, které se tradičně opíralo o zemědělskou produkci, prošlo značnými strukturálními reformami a zvýšilo své průmyslové kapacity. Maroko je 6. největší ekonomikou na africkém kontinentě. Koronavirová krize urychlila digitální transformaci a na začátku dvacátých let 21. století se před Marokem rýsují nové výzvy.

Nečekaně silný úder, který zasáhl marockou ekonomiku v souvislosti s pandemií Covid-19 zapříčinil první recesi od roku 1995. Ekonomická produkce se ve druhém čtvrtletí 2020 snížila dokonce o 15,1%. Příčin, které marockou ekonomiku tlačily dolů, bylo v součtu několik, zejména pak propad příjmů z cestovního ruchu, narušení globálních hodnotových řetězců a pokles zemědělské produkce spojený s extrémním suchem. Marocká ekonomika se v roce 2020 propadla o 4,7% a nezaměstnanost stoupla na 11,5%.

Válka na Ukrajině zvýšila cenu dovážených zemědělských komodit. Z černomoří se dováželo 24 % celkového importu obilí. Negativní dopad na marockou ekonomiku bude mít také extrémně suchý zemědělský rok, jelikož export potravin představuje významnou položku ve skladbě marockého HDP. Vyrovnat tuto ztrátu by měla řada vládních opatření, které směřují k podpoře a efektivitě místního zemědělského sektoru.

Marocká ekonomika je téměř z 57% tvořena sektorem služeb, 31% připadá na průmyslu a zbývajících 12% zaujímá zemědělství. Maroko má dlouhodobě zápornou obchodní bilanci, kterou se v posledních letech snaží zlepšit prostřednictvím řady vládních strategií v jednotlivých sektorech. V posledních letech hraje velmi důležitou roli automobilový průmysl. V Maroku se vyrábí nejvíce osobních automobilů v celé Africe. Maroko je také největším světovým exportérem fosfátů. Důležitou součástí marocké vývozu jsou zemědělské produkty. Dováží se především ropa, zemní plyn a uhlí. Maroko se snaží snížit energetickou závislost na dovozu fosilních paliv prostřednictvím obnovitelných zdrojů. Další významné položky dovozu jsou automobilové součástky, elektronika, elektro technologické výrobky a další.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	2,5	-7	6	3,5	3,3
HDP/obyv. (USD/PPP)	7 996,80	7 486,00	8 090,00	8 630,00	9 040,0
Inflace (%)	0,3	0,6	1,4	2,8	2,2
Nezaměstnanost (%)	9,2	11,9	12,3	11,9	11,5
Export zboží (mld. USD)	29,6	27,7	36,4	39,1	41,1
Import zboží (mld. USD)	51	44,4	58,6	61,1	61,9
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-20	-15,5	-22,6	-23	-22,4
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	36,5	36,9	37,4	37,8	38,2
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	03.VII	03.VII	03.VII	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

V nejbližších letech bude Maroko čelit prudkému nárůstu cen ropy a dalších surovinových komodit, které mohou značně ovlivnit veřejné finance. Maroko dováží přibližně 90 % energetické spotřeby. V posledních letech se zvyšuje domácí produkce elektřiny z obnovitelných zdrojů, která však ještě nedokáže pokrýt celkovou poptávku. Vyšší ceny dovážené energie tak mohou způsobit větší inflační tlaky a oslabit fiskální pozici vlády. Vysoké náklady si také žádá modernizace armády.

Devizové rezervy dosahují okolo 695 mld. CZK. To představuje snížení o přibližně 50 mld. CZK ve srovnání s minulým rokem. Platební bilance zahraničního účtu je v Maroku dlouhodobě záporná. Tento trend se administrativa snaží obrátit řadou vládních strategií s důrazem na export zboží. Deficit státního rozpočtu v roce 2020 dosáhl 7,6% HDP. Předpokládá se jeho pokles v následujících letech a v roce 2025 by měl činit 3,6% HDP. Veřejný dluh dosahuje téměř 90% a úkolem budoucí vlády bude konsolidace veřejných financí, zachování ratingu na BB+ a efektivní výběr daní.

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-3,6
Veřejný dluh (% HDP)	91,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-8,9
Daně	2022
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

2.3 Bankovní systém

Marocký bankovní sektor je jeden z největších v Africe. Jedná se o sektor, který prochází řadou modernizací a marocké banky se stále více zaměřují na další africké trhy.

Centrální bankou v Maroku je Bank-Al-Maghrib, založena v roce 1959. Od roku 2008 se centrální banka těší větší nezávislosti na ostatních institucích. Od roku 2008 je to právě centrální banka, která drží devizové rezervy.

Mezi pět největších marockých bank patří: Attijariwafa Bank, Banque Populaire du Maroc, bmce bank, Sociétés Générale Maroc, BMCI.

Attijariwafa Bank je největší marockou bankou. Sídlo banky se nachází v Rabatu. Poskytuje finanční služby v řadě afrických zemí a má také řadu poboček v zemích EU či Velké Británii. Od roku 1993 je možné obchodovat akcie Attijariwafa Bank na casablanské burze. Attijariwafa Bank patří do SNI holdingu, který je z velké části vlastněn královskou rodinou.

Banque Centrale Populaire je komerční marockou bankou se sídlem v Casablance. Zaujímá okolo 25% bankovního trhu v Maroku. Založena byla již v roce 1925. Od roku 2004 je možné obchodovat její akcie na casablanské burze.

BMCE Banque nebo také Bank of Africa patří mezi tři největší marocké banky. Založena byla v roce 1959. V Marockém království má na 700 poboček. dalších 560 poboček má v dalších zemích Afriky. Její akcie jsou též obchodovatelné na casablanské burze.

Sociétés Générale Maroc je banka patřící do skupiny Sociétés Générale S.A., která je francouzskou mezinárodní investiční bankou. V České republice poskytuje své služby prostřednictvím Komerční banky.

BMCI je poslední bankou z pětky nejvýznamnějších marockých bank. Jedná se o banku v rámci francouzské skupiny BNP Paribas.

Úrokové sazby centrální banka drží stále na 1,5 %. V následujících měsících se neuvazuje o změně.

2.4 Daňový systém

Marocký daňový systém je podobně jako např. u nás rozdělen do čtyř hlavních částí: přímé daně, daně z přidané hodnoty, registrační poplatky a kolký. Jedná se o vcelku přehledný systém. Problémem může být častá změna daňových předpisů, která často komplikuje život zahraničním investorům a společnostem, které v Maroku zakládají své pobočky. Poslední významná daňová reforma proběhla v roce 2020. Jednalo se o reformu tzv. volných obchodních zón. Důvod ke změně bylo dlouhodobé zařazení Maroka na tzv. šedém seznamu daňových rážů Evropské unie. Marocká administrativa se tak rozhodla přiblížit evropským standardům. V rámci provedené reformy bylo Maroko Evropskou unií s tzv. šedého seznamu definitivně odstraněno.

V Maroku je zavedena progresivní daň jak u fyzických tak právnických osob.

Fyzické osoby s příjmem od 30 tis. MAD za rok mají nulovou sazbu. Od 30 tis. do 50 tis. je sazba 10%. Příjem mezi 50 tis. a 60 tis. je zdaněn 20%. Od 60 tis. do 80 tis. daň činí 30%. Nad 80 tis. do 180 tis. je daněno 34%. Nejvyšší daň je při příjmu nad 180 tis. poté dosahuje daň 38%.

Obdobná situace je u korporátní daně. Příjem společnosti do 300 tis. MAD za rok se daní 10%. Mezi 300 tis. a 1 mil. je to 20%. Nad 1 mil. MAD je daň 31%. Leasingové a úvěrové společnosti platí daň ve výši 37%. Rozdílné daňové sazby platily v tzv. volných obchodních zónách a v zóně Casablanca Finance City. Daňové úlevy byly také poskytovány exportním firmám. Tyto rozdílné daňové režimy prošly reformou v minulém roce za účelem přiblížit se mezinárodním daňovým standardům.

Daňový systém v Maroku je poměrně komplikovaný a v minulosti docházelo k častým změnám. Marocké království si uvědomuje, že pro přilákání zahraničních investorů musí vytvořit stabilní daňové prostředí, které bude jasné a přehledné.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Evropská unie představuje pro Maroko největšího obchodního partnera. Tato situace je dána dvěma základními faktory. Historický a geografický. Marocké království mělo a stále má na evropský kontinent úzké vazby. Hlavními obchodními partnery jsou Španělsko a Francie. Obě země dříve spravovaly jednotlivé části Maroka prostřednictvím protektorátů. Geografická poloha Maroka umožňuje velmi snadný pohyb zboží z Evropy a zpět. Kontinentální Španělsko je od Maroka vzdálené pouhých 14 kilometrů. Na severu Maroka byl v posledních letech vystavěn největší africký přístav Tanger Med. Ten zajišťuje především vývoz osobních automobilů vyrobených v Maroku do Evropy.

Maroko má s Evropskou unií dlouhodobě záporného obchodního salda. Důvodem je import výrobků s vyšší přidanou hodnotou. Opačným směrem se vyváží kromě zmíněných automobilů také zemědělské produkty. Maroko dlouhodobě usiluje o zvýšení svých exportních kapacit a především výrobků s vyšší přidanou hodnotou.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z EU (mil. EUR)	21 484,50	22 480,90	23 287,90	20 034,50	25 130,50
Import do EU (mil. EUR)	14 355,60	15 369,40	16 322,10	15 138,70	17 978,90
Saldo s EU (mil. EUR)	-7 128,8	-7 111,5	-6 965,8	-4 895,8	-7 151,6

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Česká republika má s Marokem dlouhodobě kladnou obchodní bilanci. Maroko je druhým největším obchodním partnerem České republiky na africkém kontinentě. K mírnému poklesu obchodní výměny došlo v důsledku pandemie Covid-19. V roce 2021 vzájemná obchodní výměna začala opětovně růst a export do Maroka z ČR zaznamenal jeden z největších procentuálních meziročních nárůstů celosvětově.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mld. CZK)	4,2	8,7	9,9	7,8	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	7,4	4,8	4,8	5,2	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	3,1	-3,9	-5,1	-2,6	N/A

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Marocké království v minulosti uzavřelo řadu obchodních dohod se zeměmi a regiony mimo EU. Mezi významné obchodní dohody patří FTA s USA platná od roku 2006. Další obchodní dohody jsou uzavřeny s Tureckem, Jordánskem nebo SAE.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export ze zemí mimo EU (mil. EUR)	340,6	2 564,1	1 887,6	3 512,9	5 782,7
Import do zemí mimo EU (mil. EUR)	24 067,1	28 413,5	26 983,5	22 708,8	31 823,1
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-23 726,5	-25 849,4	-25 096,0	-19 195,9	-26 040,4

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Navzdory pandemii COVID-19 zůstal příliv přímých zahraničních investic do Maroka stabilní. V roce 2020 se výše PZI odhadovala na 3,1 mld. USD. Největšími investory v zemi jsou Francie následovaná Spojenými arabskými emiráty. Dále Velká Británie a Španělsko.

Velké množství investic proudí do stavebního průmyslu a nákupu nemovitostí.

Pro české firmy se v Maroku nabízí celá řada v oblasti přímých zahraničních investic. V této oblasti jsou perspektivní obory jako je obranný průmysl nebo automobilový průmysl, kde již některé české společnosti působí.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

V roce 1996 byla mezi Marockým královstvím a Evropskou unií podepsána asociační dohoda, která vstoupila v platnost v roce 2000. Mezi oběma partnery byla podepsána v roce 2021 také sektorová dohoda zaměřená na zemědělství. Díky dohodě byla zavedena liberalizace na řadu zemědělských produktů včetně těch pocházejících z rybolovu. V roce 2013 byly zahájeny jednání o tzv. Hluboké a komplexní zóně volného obchodu. Poslední kolo jednání proběhlo v roce 2014 a prozatím byly jednání pozastaveny na žádost marocké strany.

Smlouvy s ČR

Česká republika má s Marokem uzavřenou dohodu o podpoře a ochraně investic z roku 2001, ke které byl přijat dodatkový protokol v roce 2010. V roce 2001 byla také podepsána dohoda o omezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu. V roce 2018 byla podepsána dohoda o hospodářské spolupráci mezi ČR a Marokem.

3.4 Rozvojová spolupráce

Marocké království nepatří mezi prioritní země zahraniční rozvojové pomoci. V Maroku byl v roce 2018 realizován malý lokální projekt v obci Amnouggar, kde byla zřízená vodní nádrž, která umožňuje zavlažování přilehlých zemědělských pozemků pomocí dešťové vody. V roce 2021 bude poskytnutý humanitární dar v reakci na pandemii Covid-19 a to v rámci nástroje Vázaných peněžních darů pro univerzitní nemocnici Mohammeda VI. v Marrakechi.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► ICT

Tento sektor představuje něco okolo 6 % marockého HDP, přičemž polovinu z něj tvoří telekomunikace. Od roku 2020 probíhá urychlená digitalizace státní správy jako reakce na pandemii Covid-19. Velký růst zaznamenal také e-commerce. S tím souvisí zvýšená poptávka po Cloud Computing, Data management, Big Data, SaaS, řešení v rámci kybernetické bezpečnosti a další.

► Obranný průmysl

Národní bezpečnost je jednou z priorit marocké administrativy. Geografická poloha Maroka na křižovatce mezi Evropou, Afrikou sebou přináší řadu hrozeb včetně nelegální migrace či pašování. Za tím účelem je ze strany Maroka zvýšená poptávka po zařízení sloužících ke kontrole hranic, integrovaná řešení pro monitoring a dohled, radary a skenovací zařízení. V roce 2022 by marocké ministerstvo obrany mělo mít k dispozici rozpočet okolo 75 mld. korun, tedy zhruba o 5 % výše než v roce 2021.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

V zemědělství je zaměstnáno téměř 45% populace. Na tvorbě HDP se tento sektor podílí 14%. V roce 2020 byla spuštěna vládní strategie Green Generation 2030. Cílem strategie je budování moderního zemědělství a snižovat rizika klimatických změn na produkci. Příležitosti jsou v řešeních pro precizní farmaření neboli smart farming.

► Automobilový průmysl

Automobilový průmysl je jedním z tahounů marocké ekonomiky v posledních letech. Maroko ročně vyrobí na 700 tisíc osobních vozů a je v tomto ohledu jedničkou na africkém kontinentě. Sektor zaměstnává na 180 tisíc zaměstnanců a produkce se vyváží do 74 zemí světa. Maroko má ambici v budoucnu stát se významným světovým centrem v oblasti automobilové průmyslu. Aktuální možnosti pro české firmy jsou v dovozu komponentů např. kola, osvětlení, kabeláž a dalších produktů v režimu OEM automobilových součástí. Příležitosti jsou také investice v rámci dodavatelských a subdodavatelských řetězců.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Zdravotnictví i nadále zůstává jedním z perspektivních sektorů marocké ekonomiky. Důležitost investic do tohoto sektoru ukázala v roce 2020 pandemie Covid-19. Marocká administrativa se tehdy rozhodla vystavět více nemocničních zařízení v odlehlých částech Maroka, kde zdravotní péče nebyla dostatečná. Rozsáhlé investice by měly pokračovat i nadcházejícím roce. Vysoká poptávka je jak po spotřebním zdravotnickém materiálu, tak zdravotnického vybavení pro nově vznikající nemocnice.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Kultura obchodního jednání v Maroku má svá specifika. Nalezneme zde prvky arabské kultury spolu s evropským způsobem komunikace. Je vždy dobré vědět jakým tématům se vyhýbat a které prvky chování nejsou v Maroku plně žádoucí

4.2 Oslovení

Doporučení a společný kontakt je v Maroku velmi cenný. Pokud se na někoho obrátíte pouze na základě internetového vyhledávače, je cesta o něco trnitější. Arabská příjmení jsou na vizitkách zpravidla uvedena v latince. Přepis arabských jmen do latinky se v Maghrebu zakládá zpravidla na francouzské transkripci. Oslovovat je vhodné paní, pan ve francouzském překladu. Maročané pohybující se v zahraničním obchodu budou ovládat většinou velmi dobře francouzštinu. V menší míře se pak setkáte s anglicky hovořícími obchodníky. Na severu Maroka je běžně užívána také španělština.

4.3 Obchodní schůzka

Oslovení přímo nemívá často mnoho úspěchu. Nejlepší způsobem je být představen společným kontaktem. Pokud máte doporučení, cesta ke schůzce je daleko jednodušší.

Marocký pracovní týden je stejný jako v Evropě na rozdíl od zbytku arabského světa. Avšak pátky jsou sváteční a není vhodné si na tento den sjednávat schůzky. Pro čas schůzky je vhodné volit dopoledne po 10. hodině a počítat s často i vleklým průběhem do odpoledne.

komunikovat s úřady a marockými partnery je lepší v dopoledních hodinách.

Čas schůzky je dodržován nicméně ne vždy na minutu přesně. Je však vhodné být na schůzku připraven včas a nespoléhat na jiné pojetí času.

Prostory, kanceláře partnera jsou dobrým místem na schůzku a Maročané Vás rádi pozvou i k sobě domů. Na oplátku je vhodné sjednat schůzku v dobré restauraci. Gastronomie je v Maroku zásadní věc.

Připravte se na vícero schůzek i během jednoho týdne se můžete s partnerem vidět vícekrát.

Neplánovat schůzky na období Ramadán a pátek, kdy probíhá velká modlitba. Je dobré mít k dispozici kalendář marockých svátků, dát si pozor, některé svátky se posouvají a nejsou vždy stejného data. Podání ruky je ve společnosti zcela běžné. Společenský oděv, oblek pro muže, delší šaty pro ženy.

Velké množství marockých obchodníků je velmi zkušených a jazykově vybavených se zahraničními zkušenostmi. Je důležité být na schůzku náležitě připraven. Maročané neradi říkají ne. Můžete narazit na obchodníky, kteří nemají v konkrétním odvětví takové zkušenosti, ale ani to je nezastaví s Vámi o obchodu jednat. V takovém případě je potřeba být obezřetný a přistupovat k obchodu opatrně a veškeré náležitosti obchodu si přesně stanovit. V Maroku je velmi rozšířená neformální síť kontaktů, která souvisí také s tradicí široké rodiny. Často se stane, že i když člověk, se kterým o obchodu jednáte, není sice z Vašeho oboru, ale je schopen Vám doporučit někoho dalšího.

Někteří Maročané hlásí ke svým berberským kořenům. Nelze tedy generalizovat a považovat všechny Maročany jen za Araby.

Islám je státní náboženství, ale přístup se může lišit. Řada Maročanů studovala nebo žila v Evropě a jejich přístup může být poněkud odlišný. Snadno, ale narazíte také na tradiční staré rodiny, kde je lepší chovat se zdrženlivěji.

Společenský oděv pro muže i ženy je vždy dobrou volbou.

V Maroku je pozvání domů projevem úcty. Maročané jsou pohostinní a určitě Vás rádi pozvou na dobrý mátový čaj. Přibalit malý vhodný dárek sebou nebude na škodu. Pozor na alkoholické nápoje, lepší zakoupit květinu či sladké. Radost určitě udělá i dárek české výroby, jako sklo nebo bižuterie. Maroka je známa svou keramikou a Maročané mají rádi dekorativní věci. Připravte se na delší konverzaci o tématech, které zcela nesouvisí s obchodem. Je důležité budovat důvěru.

Projekty ekonomické diplomacie ve formě účasti na veletrhu, podnikatelských misí nebo i v jiné podobě, jsou bezesporu praktickým nástrojem pro získání kontaktů. Před pandemií Covid-19 se především v Casablance konala řada mezinárodních veletrhů v mnoha odvětvích, které byly skvělou příležitostí pro získávání kontaktů na místní distributory a partnery. V Maroku je také spuštěn projekt na podporu ekonomických aktivit tzv. PROPEA. Jejímž realizátorem je marocký subjekt. O projektu je možné se dočíst více na stránkách ministerstva zahraničních věcí případně se obrátit na zastupitelský úřad v Rabatu.

Jednacím tým může být složen různě. Nejsou jasně daná pravidla, která by určovala, jak by měl jednací tým vypadat. Maročané však raději budou jednat s výše postaveným zástupcem firmy, to odráží nastavení místní společnosti, kde hierarchie hraje důležitou roli.

4.4 Komunikace

Pokud ovládáte francouzský jazyk, bude pro Vás komunikace v Maroku mnohem jednodušší. V opačném případě není od věci přizvat na jednání tlumočníka. Mladá generace hovoří též anglicky. Nelze však očekávat tak širokou znalost anglického jazyka, jak mohou být čeští podnikatelé zvyklí z jiných regionů.

Při jednání je vhodné vyhnout se tématům jako je náboženství či politika. Neutrální témata jako jídlo, sport nebo cestování jsou vždy dobrou volbou.

Osobní setkání je základ úspěšného jednání. Komunikace přes telefon případně whatsapp je daleko rozšířenější, než emailová komunikace.

4.5 Doporučení

Vždy je důležité pečlivě zvážit rizika, která s místním trhem souvisejí. Pro úspěšné působení na marockém trhu je vhodné založit pobočku dle místní právní úpravy. Je potřeba se připravit na delší byrokratické procesy a být dostatečně trpělivý. K úspěchu na marockém trhu Vám může velice pomoci místní partner. Je důležité znát místní poměry, kulturu a tradici pokud chcete na marockém trhu působit dlouhodobě. Znalost francouzského jazyka na komunikativní úrovni bude obrovskou výhodou v počátcích vašeho podnikání v Maroku.

4.6 Státní svátky

Marocké království má celkem třináct státních svátků z nichž jsou čtyři „pohyblivé“. Souvisejí většinou se svatým měsícem Ramadánem, který se také každý rok posouvá.

1. ledna – Nový rok

11. ledna – Státní svátek (vydání Manifestu nezávislosti roku 1944)

1. května – Svátek práce

1. dubna – začátek postního měsíce Ramadán

1. května – Aid Al Fitr – konec postního měsíce Ramadán

30. června – Svátek trůnu (nástup krále Mohammeda VI. na trůn v r. 1999)

20. července – Aid Al Adha (Svátek přináší obětí)

14. srpna – Oued Eddahab (Svátek provincie Sahara) 20. srpna – Svátek revoluce, krále a lidu

21. srpna – Svátek mládeže

19. října – Aid Al Mouloud (narození Proroka Mohammeda), tzv. mawlid

6. listopadu – výročí Zelného pochodu

18. listopadu – svátek nezávislosti

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Zahraniční zboží je dováženo do Maroka především přes Casablanku či Tanger společnostmi, jež často zajišťují jeho další distribuci ke státním nebo soukromým prodejcům a distributorům. Marocké distribuční sítě se dynamicky rozvíjejí, nicméně malé tradiční obchody stále převažují. Velkoobchodní sítě (smíšeného zboží) se objevují teprve v posledních několika letech a jejich dynamika je značná – jejich podíl na trhu je prozatím cca 13 %. V oblasti obecného prodeje se jedná o 7 velkoobchodních firem (největší z nich je řetězec Marjane). Postupně vznikají také specializované velkoobchody na nábytek, elektrické spotřebiče a hobby markety. Přicházejí i zahraniční řetězce – v roce 2016 vstoupila na marocký trh např. švédská IKEA. Marocký trh je relativně velmi dobře zásoben – velice těžko se vyhledává zboží, které by zde chybělo. Platí zde zásada pro řadu zemí severní Afriky stejná. Pro vstup na trh je důležité mít prověřeného a kvalitního místního zástupce. Před samotným zahájením exportu či investicí v teritoriu není od věci zainvestovat do průzkumu trhu a využít služeb prověřených konzultantských firem. Pro prvotní kontakt s Marokem a exportním potenciálem je také vhodné využít služeb nabízenými českým zastupitelským úřadem v Rabatu nebo služeb CzechTrade v Casablance. Od roku 2019 je také možné v Maroku využívat služeb programu PROPEA, jehož realizátorem je místní subjekt. Pro zahraniční investory byl v Maroku zřízen portál <http://www.invest.gov.ma/> veřejné zakázky a tendry pak lze vyhledávat pomocí platformy, kterou lze stáhnout na portále <http://www.maroc.ma/en/electronic-services/public-tenders-alert-service>.

Při vstupu na trh je dobré seznámit se s celními předpisy. Základní informace je možné dohledat na stránkách marocké celní správy <https://www.douane.gov.ma/>

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

V Maroku existují čtyři různé formy společností.

Société à Responsabilité Limitée S.A.R.L. (private limited company) – obdoba našeho s.r.o. Základní kapitál je max. do výše 10.000 MAD. Může mít maximum padesát společníků.

Société anonyme, S.A. (public limited company) – obdoba české akciové společnosti. Základní kapitál buď 300.000 MAD v případě klasické akciové společnosti. V případě společnosti jejíž akcie se obchodují na burze je základní kapitál stanoven na 3.000.000 MAD. Minimální počet společníků je pět. Maximální není stanoven.

Société en nom collectif, SNC (Partnership) – obdoba V.O.S. Musí mít minimálně dva společníky. Nemá stanoven základní kapitál.

Société en Commandite Simple, SCS (Limited Partnership) – obdoba komanditní společnosti v ČR. Minimálně dva společníci a základní kapitál je stanoven minimálně na 10.000 MAD.

Při zakládání společnosti v Maroku je doporučeno využít služeb místního subjektu, který má s takovým procesem zkušenosti. Nejedná se o složitý proces. Je potřeba též zřídit bankovní účet u marocké banky. Stanovit jméno společnosti, sídlo a zaplatit administrativní poplatky. Je dobré se informovat na Regionálních centrech pro investice např. <https://www.casainvest.ma/>

Pro rok 2022 je též možné využít k této službě projekt PROPEA, který byl pro letošní rok v Maroku spuštěn a jehož realizátorem je místní subjekt. Možnost konzultovat záměr se zastupitelským úřadem v Rabatu.

5.3 Marketing a komunikace

Při marketingu je potřeba se vyvarovat citlivých témat týkající se kultury, náboženství a politiky.

Propagační materiály a technická dokumentace k nabízeným produktům by měla být zpracována ve francouzštině či arabštině – znalost angličtiny není příliš rozšířená. Jednoduché instrukce ve francouzském jazyce, předvedení výrobku, poskytnutí vzorků a osobní návštěvy u distributora jsou k úspěšnému prodeji v Maroku nezbytné. Vhodné je zajištění servisu prostřednictvím zaškolených místních techniků, zejména u spotřebního zboží.

Nejvhodnější formou prezentace zboží v Maroku je důkladně připravená účast na specializovaném veletrhu nejlépe v hospodářském a obchodním centru země – Casablanca. Veletrhy jsou zde pořádány zejména Office des foires et expositions de Casablanca (ofec.ma). Zastupitelský úřad ČR v Rabatu či kancelář agentury CzechTrade v Casablanca jsou ochotni pomoci se speciální prezentací českých firem v Maroku.

V Maroku existuje řada reklamních agentur. Poměrně dobře je rozvinuta mediální reklama, zejména v novinách a časopisech. Mezi hlavní deníky, vydávané v Maroku ve francouzštině, patří Le Matin, L'Opinion, L'Economiste, či hospodářský týdeník La Vie Eco. Využít je možné i reklamních časů v televizních kanálech či v řadě soukromých rádiových stanic. V Maroku jsou rozšířeny také internetové servery, na kterých je rovněž možno firmu představit. Rozvíjí se i reklama prostřednictvím krátkých textových zpráv a emailů.

V posledních letech je také patrný trend využívání sociálních médií. Řada manažerů, obchodníků má své profily na profesní síti LinkedIn, kde lze také poměrně úspěšně propagovat své služby, aktivity či výrobky.

Úspěšně se dá v Maroku prezentovat na instagramu. Řada místních především menších firem má instagramové profily, které hlavně mladší populace velmi bedlivě sleduje.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Maroko je členem Světové organizace duševního vlastnictví a je signatářem např. Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl, Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví, Smlouvy o patentové spolupráci, Smlouvy o známkovém právu, Niceské dohody o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek, Protokolu k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranný známek či Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském.

V Maroku funguje Národní kancelář pro ochranu průmyslového a obchodního vlastnictví (Office marocain de propriété industrielle et commerciale – OMPIC), jejímž úkolem je registrace a vedení databáze ochranných známek, patentů, návrhů a značek a dále osvěta v této doméně. Kancelář zároveň na požádání poskytuje právní informace o obchodnících, firmách a právní pomoc firmám v otázkách duševního vlastnictví. Hlavní zákonnou normou v problematice ochrany průmyslového vlastnictví je zákon č. 31-05 z roku 2005, který upravuje původní zákon č. 17-97.

Na webových stránkách kanceláře (www.ompic.org.ma) lze kromě dalších informací také nalézt statistiku a databázi v Maroku registrovaných známek. Na webu lze také vyplnit formulář se stížností ohledně neoprávněné kopie či falšování značky. V případě podezření na jakékoli neoprávněné použití registrované značky je také možno prostřednictvím OMPIC požádat celní úřady, aby zkontrolovaly dovoz konkrétního výrobku a jeho původ.

Na počátku roku 2015 Maroko podepsalo s EU dohodu o uznávání geografických značení zemědělských výrobků – evropská geografická značení jsou tak chráněna v Maroku a naopak marocká v EU.

I přes výše uvedené informace je nutné upozornit, že marocký trh má značné problémy s dodržováním pravidel duševního a průmyslového vlastnictví, ochranných a registračních známek apod. Je totiž zaplaven nejrůznějšími místními a zahraničními padělkami značkového zboží zejména v oblasti textilu, módních doplňků a elektroniky.

Při řešení sporu vyplývajících z porušení práv duševního vlastnictví je vhodné využít služby advokátních kanceláří zabývajících se danou problematikou.

5.5 Trh veřejných zakázek

Pravidelné zprávy o vývoji a trendech marockého hospodářství publikuje Ministerstvo hospodářství a financí (mj. měsíční „Note de conjoncture“ – www.finances.gov.ma/depf) a Vysoký úřad pro plánování, jenž provádí hlavní statistická šetření (souhrnné studie o stavu ekonomiky jsou zveřejňovány čtvrtletně – www.hcp.ma).

zdroje:

marchespublics.gov.ma/ – přehled vyhlášených tendrů

www.invest.gov.ma – investiční portál

Veřejné zakázky jsou trojího typu – na dodávky práce, materiálu či služeb. Jsou přístupné i pro zahraniční firmy. Od ledna 2014 je účinný nový vládní dekret k veřejným zakázkám (Décret n° 2-12-349 du 8 jomada Ier 1434 – 20 mars 2013 – relatif aux marchés publics), který v čl. 155 uvádí, že může být dána preference marockým podnikům tím, že cena zahraničních nabídek může být komisí navýšena až o 15 %.

Otevřená výběrová řízení na veřejné zakázky (dle Dekretu č. 2-06-388 16 moharrem 1428 – 5 února 2007) jsou vždy publikovány minimálně ve dvou denících a na speciálním portálu www.marchespublics.gov.ma. Zveřejnění je minimálně 21 dní před datem podání nabídky.

Veřejné soutěže se mohou zúčastnit pouze fyzické či právnické osoby, které:

- prokáží vyžadovanou právní, technickou a finanční způsobilost
- jsou v řádné daňové situaci
- jsou zapsány u správy sociálního zabezpečení a řádně ji odvádějí platby

Zadávací dokumentace některých výběrových řízení je zpoplatněna – cena bývá kolem 500 MAD.

Součástí podmínek výběrových řízení pro veřejné práce (ale i pro některé jiné zakázky) jsou záruky, jež vystavují marocké banky na základě protizáruk vystavených bankou v zemi dodavatele. Částka může být stanovena buď absolutně, nebo procentem z nabídkové ceny (až 10 %).

- záruka (viz výše)
- certifikát daňového úřadu (od účastníka z firmy založené v Maroku)
- popis charakteru zboží
- reference o technické způsobilosti, lidských zdrojích a materiální základně

Záruky a dokumenty předkládané účastníkem tendrového řízení: některým nabídkám předchází předkvalifikační řízení, které je rovněž publikováno ve sdělovacích prostředcích současně s uvedením požadovaných dokumentů. Pouze vybrané firmy jsou poté vyzvány k předložení nabídek. Účelem předkvalifikačního řízení je vyloučit firmy, které nemají dostatečné technické, odborné a ekonomické předpoklady.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Přesný vzor pro řešení obchodních sporů není možné vypracovat – podmínky sporů jsou vždy individuální a i jednání marockých úřadů se často liší. Drobné spory jsou obvykle řešeny s příslušným ministerstvem. Spory mohou být postoupeny i soudu, ale vzhledem k pomalému fungování soudů se doporučuje vyzkoušet všechny možnosti dosažení narovnání sporu mimosoudně.

Maroko je členem Mezinárodního střediska pro řešení kapitálových sporů (International Center for the Settlement of Investment Disputes – ICSID) a účastníkem konvence z roku 1958 o uznávání a vymáhání rozhodnutí zahraničních rozhodčích soudů (s výhradami) a také konvence z roku 1965 o urovnávání sporů mezi státy a státními příslušníky jiných států.

Při oblastních obchodních a průmyslových komorách postupně vznikají arbitráže, které přebírají řešení sporů mezi účastníky trhu. Faktem však zůstává, že právě slabá efektivita obchodní justice je jedním z nejslabších článků marocké snahy zatraktivnit Maroko pro zahraniční investory a je zemi vytýkána mnoha mezinárodními organizacemi a ratingovými společnostmi. Evropská unie zařadila zlepšení podmínek k řešení obchodních sporů mezi hlavní témata jednání s Marokem na úrovni pracovních skupin pro obchod.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Ke vstupu do Maroka musí být občan ČR, dle informací marocké celní správy, vybaven cestovním pasem s platností nejméně 3 měsíce od vstupu na marocké území. Držitelé cestovních pasů ČR nepotřebují ke vstupu do Maroka vízum pro pobyt nepřesahující 90 dnů. Občané ČR by však měli být pro pobyt vybaveni přiměřenou částkou finančních prostředků s ohledem na předpokládanou délku a účel pobytu. V případě, že občan ČR hodlá v rámci pobytu do 90 dnů vykonávat na marockém území výdělečnou činnost, je povinen si obstarat od marockého ministerstva práce pracovní povolení. Přihlašovací povinnost v Maroku plní hotely, kempy a ostatní ubytovací zařízení.

Bližší informace o cestování do Maroka naleznete na webu Ministerstva zahraničních věcí v sekci Státy a území https://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/afrika/maroko/index.html.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Podmínky pro zaměstnávání cizinců a místních sil byly v minulých letech zjednodušeny. Jistá omezení však existují nadále pro činnost ve specializovaných oborech, jako je např. zdravotnictví, lékárenství a advokacie.

Zaměstnáváný cizinec musí získat povolení k dlouhodobému pobytu (carte d'immatriculation) v Maroku.

K jeho získání je nutné po příjezdu do Maroka na místně příslušném pracovišti Národní bezpečnosti či královského četnictva kromě jiného předložit doklad potvrzující účel pobytu na území Maroka (tj. pracovní smlouvu schválenou marockým ministerstvem práce), adresu přechodného bydliště v Maroku a pro některá odvětví bývá vyžadován i výpis z trestního rejstříku.

Pracovní povolení zpravidla vyřizuje firma, u které bude cizinec zaměstnán. Má-li marocký zaměstnavatel zájem zaměstnat cizince, musí v těchto případech nejprve prokázat, že na dané místo nenalezl vhodného marockého kandidáta, a poté požádat o povolení k zaměstnávání cizince marocké Ministerstvo práce a profesního vzdělávání. V případě udělení povolení může uzavřít s cizincem smlouvu, kterou zkontroluje ANAPEC (Agence nationale de promotion de l'emploi et des compétences – Národní kancelář pro propagaci zaměstnanosti a kompetence) a vydá souhlas se zaměstnáním cizince.

Minimální mzda je okolo 6.500 CZK. Ze zákona by v budoucnu měli všichni zaměstnanci mít zdravotní a sociální pojištění.

Ke sdělování přesných podmínek zaměstnávání cizinců na území Maroka je příslušným úřadem Velvyslanectví Marockého království v ČR (Mickiewiczova 254/6, 160 00 Praha 6 – Hradčany, +420 233 325 656,

Informace lze nalézt také na stránkách ministerstva práce <https://www.travail.gov.ma/>

5.9 Veletrhy a akce

V Maroku se koná celá řada veletržních akcí. Nejčastěji se veletrhy konají v Casablance případně Marrakechi. Největší zemědělský veletrh na africkém kontinentě SIAM, se koná v srdci zemědělského regionu městě Meknes.

SIAM – veletrh zaměřený na zemědělství a potravinářství s celo africkým přesahem

SIB – veletrh zaměřený na stavebnictví

POLLUTEC – veletrh zaměřený na životní prostředí

FOOD EXPO – potravinářský veletrh

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Marockém království 4,5 km, Avenue Mohammed VI, 10, Rue Zankat Ait Melloul, Villa Merzaa 10000 Souissi-Rabat, Royaume du Maroc

E-mail: rabat@embassy.mzv.cz Pro korespondenci s konzulárním úsekem (ohledně víz nebo českých dokladů) použijte prosím výhradně tento email: consulate_rabat@mzv.cz.

konzulární oddělení:

Tel.: +212 537 755 420 Konzulární oddělení je k dispozici pro telefonické dotazy každou středu v čase 13-15 hod. marockého času. V jiných dnech nebo v případě přetížení linky lze zaslat dotaz e-mailem na adresu consulate_rabat@mzv.cz. Na e-maily odpovídáme co nejdříve to je možné, nejpozději však do 5 pracovních dní. tel.: +212 537 755 420 / 421 (Po-Pá od 8:00 do 16:30) fax: +212 537 754 393

obchodně-ekonomický úsek:

email: commerce_rabat@mzv.cz

V Maroku je v roce 2022 spuštěn projekt PROPEA více info na propea.cz. Místním realizátorem je společnost Ecovis Morocco- více informací naleznete na: <https://www.ecovis.com/morocco/>.

CzechTrade Maroko

T: +212 522 226 121 M: +212 676 495 910

email: tamer.elsibai@czechtrade.cz

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Nouzová telefonní linka zastupitelského úřadu v Rabatu:

00 212 613 45 25 83 (v případě volání z marocké sítě – 0613 45 25 83)

POLICIE:

- ve městech 19
- královské četnictvo – Gendarmerie royale (mimo městské aglomerace) 177
- O.S. nehody (ambulance) 150
- lékařská pohotovost 141
- hasiči a rychlá lékařská pomoc 15

záchranná služba:

- Samu (Service Privé d'Assistance Médicale Urgente) – 05 37 73 73 73
- o.s. Médecins Rabat /Salé – 05 37 20 20 20
- o.s. Médecins Casablanca – 05 22 98 98 98

Informace o telefonních číslech 160

- Hlášení poruch a nehod na dálnici: 5050
- Opravy a odtahy motorových vozidel: 0522 2727273
- Rychlé převody peněz ze zahraničí – Western Union: 0522 208080

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Ministere de l'Economie et des Finances (Ministerstvo hospodářství a financí)

web: www.finances.gov.ma

Ministere de l'Equipement, du Transport et de la Logistique (Ministerstvo vybavení, dopravy a logistiky)

web: www.mtpnet.gov.ma

Ministere de l'Energie, des Mines, de l'Eau et de l'Environnement (Ministerstvo energetiky, dolů, vody a životního prostředí)

web: www.mem.gov.ma/

Ministere de l'Industrie, du Commerce, de l'Investissement et de l'Economie numérique (Ministerstvo průmyslu, obchodu, investic a nových technologií)

web: www.mcinet.gov.ma/

Ministere du Tourisme (Ministerstvo cestovního ruchu)

web: www.tourisme.gov.ma

Ministere des Affaires Etrangeres (Ministerstvo zahraničních věcí)

web: www.diplomatie.ma/

Confédération Générale des Entreprises du Maroc (CGEM) (Marocká generální konfederace podniků)

web: www.cgem.ma/

Agence Marocaine de Développement des Investissements (AMDI) (Marocká agentura pro rozvoj investic)

web: <https://morocconow.com/en/e/invest>

Administration des douanes et impôts indirect (Celní správa)

web: www.douane.gov.ma/

Bank Al-Maghrib (Marocká národní banka)

web: <https://www.bkam.ma/>